

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 26. rujna 2022.
(OR. en)

12793/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0300(NLE)**

**FRONT 332
COWEB 99
MIGR 269**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	23. rujna 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 491 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o potpisivanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 491 final.

Priloženo: COM(2022) 491 final

Bruxelles, 23.9.2022.
COM(2022) 491 final

2022/0300 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Jedna je od zadaća Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) surađivati s trećim zemljama u područjima obuhvaćenima Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži (Uredba (EU) 2019/1896), „uključujući suradnju u mogućem operativnom raspoređivanju timova za upravljanje granicama u trećim zemljama”¹. Konkretnije, Agencija kao dio europske granične i obalne straže ima zadaću osiguravati europsko integrirano upravljanje granicama², među čijim je komponentama suradnja s trećim zemljama u područjima koja su obuhvaćena Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži, s posebnim naglaskom na susjednim trećim zemljama i zemljama podrijetla ili tranzita za nezakonite migracije³. Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja nadležnima u stvarima koje su obuhvaćene Uredbom u mjeri u kojoj je to potrebno za ispunjavanje njezinih zadaća⁴ te može izvršavati djelovanja povezana s europskim integriranim upravljanjem granicama na državnom području treće zemlje uz suglasnost te treće zemlje.

U skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 u okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija s dotičnom trećom zemljom sklapa sporazum o statusu. Takav sporazum o statusu trebao bi se temeljiti na predlošku koji je Komisija izradila kako je predviđeno u članku 76. stavku 1. te uredbe. Komisija je taj predložak donijela 21. prosinca 2021.⁵

Na vrhuncu europske migracijske i izbjegličke krize stotine tisuća tražitelja azila i migranata stiglo je u Europsku uniju preko zapadnog Balkana, a Republika Sjeverna Makedonija („Sjeverna Makedonija”) bila je na jednoj od glavnih ruta za nezakonito mješovito kretanje, prvenstveno iz Grčke prema Srbiji. Iako se broj dolazaka u Europsku uniju otada smanjio, migracijsku rutu kroz Sjevernu Makedoniju i dalje koristi velik broj migranata. Službeni broj nezakonitih dolazaka u Sjevernu Makedoniju 2021. iznosio je 20 874. Osobe koje se nezakonito kreću prema Uniji i dalje su meta organiziranih kriminalnih skupina koje se bave krijumčarenjem ljudi. Na toj ruti prijeti im kršenje njihovih ljudskih prava. Pet migranata poginulo je 2021. dok su se kretali tom zemljom.

Europska komisija započela je 2017. pregovore sa Sjevernom Makedonijom o sporazumu o statusu na temelju prethodne Uredbe o europskoj graničnoj i obalnoj straži (Uredba (EU) 2016/1624). Pregovori su uspješno finalizirani i Europska komisija i Sjeverna Makedonija 18. srpnja 2018. parafirale su nacrt sporazuma o statusu. Međutim, taj sporazum o statusu nije odmah potpisan te je 2019. prethodno navedena uredba stavljena izvan snage i zamijenjena Uredbom (EU) 2019/1896.

Komisija je 29. srpnja 2022. dobila odobrenje Vijeća za otvaranje pregovora sa Sjevernom Makedonijom o sporazumu o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Sjevernoj Makedoniji. Europska komisija u ime Europske unije i

¹ Članak 10. stavak 1. točka (u) Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži.

² Članak 71. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/1896.

³ Članak 3. stavak 1. točka (g) Uredbe (EU) 2019/1896.

⁴ Članak 73. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/1896.

⁵ Komunikacija COM(2021) 829 – Predložak sporazuma o statusu iz Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredbama (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624.

Sjeverna Makedonija održale su pregovore o sporazumu 25. kolovoza 2022.. Komisija smatra da su ciljevi koje je Vijeće odredilo u pregovaračkim smjernicama postignuti i da je sporazum prihvatljiv za Uniju.

Priloženi prijedlog odluke Vijeća pravna je osnova za potpisivanje Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji.

Stanje u zemljama pridruženima schengenskom području

Ovaj prijedlog temelji se na schengenskoj pravnoj stečevini u području upravljanja vanjskim granicama. Međutim, Unija nema ovlasti za sklapanje sporazuma o statusu sa Sjevernom Makedonijom na način koji obvezuje Norvešku, Island, Švicarsku i Lihtenštajn. Kako bi se osiguralo da službenici graničnog nadzora koje te zemlje pošalju u Sjevernu Makedoniju imaju isti status koji je predviđen budućim sporazumom o statusu, u zajedničkim izjavama priloženima sporazumu o statusu trebalo bi navesti poželjnost sklapanja sličnih sporazuma između Sjeverne Makedonije i svake od tih pridruženih zemalja.

Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Jačanje kontrola duž granica Sjeverne Makedonije pozitivno će utjecati na upravljanje vanjskim granicama Unije te granicama same Sjeverne Makedonije. Sklapanje sporazuma o statusu bilo bi povezano sa širim ciljevima i prioritetima za suradnju kako su utvrđeni u Sporazumu stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Sjeverne Makedonije⁶.

Sklapanjem sporazuma o statusu mogla bi se poduprijeti šira nastojanja i obveze Europske unije u daljnjem razvoju kapaciteta za doprinos upravljanju odgovorom na krizu i promicanju konvergencije u vanjskim i sigurnosnim pitanjima između Unije i Sjeverne Makedonije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• **Pravna osnova**

Pravna su osnova ovog Prijedloga članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 79. stavak 2. točka (c) UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 5. UFEU-a.

Nadležnost Europske unije za sklapanje sporazuma o statusu isključivo je propisana člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896, u kojem stoji da „u okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija s dotičnom trećom zemljom [...] sklapa sporazum o statusu”.

U skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Unija ima isključivu nadležnost za sklapanje međunarodnog sporazuma kada je njegovo sklapanje predviđeno zakonodavnim aktom Unije. Člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 predviđa se da „Unija s dotičnom trećom zemljom [...] sklapa sporazum o statusu”. U skladu

⁶ [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239\(2\)/2021-09-09](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/2021-09-09).

s time, sporazum koji treba potpisati i sklopiti sa Sjevernom Makedonijom u isključivoj je nadležnosti Europske unije. U skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 predloženi sporazum o statusu temeljit će se na predlošku sporazuma koji je Komisija donijela u pogledu novih elemenata, a istodobno i na tekstu sporazuma koji je sa Sjevernom Makedonijom postignut 2018.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Potreba za zajedničkim pristupom

Sporazumom o statusu omogućit će se da Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu rasporedi timove europske granične i obalne straže u Sjevernoj Makedoniji i koristi sve mogućnosti na temelju Uredbe (EU) 2019/1896. Bez takvog instrumenta, za razvoj i provedbu europskog integriranog upravljanja granicama i potporu Sjevernoj Makedoniji u upravljanju znatnim brojem migranata koji žele ući na njezino državno područje države članice mogu se koristiti samo bilateralnim raspoređivanjem. Stoga je potreban zajednički pristup za bolje upravljanje granicama Sjeverne Makedonije.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

Budući da je riječ o novom sporazumu, nije se mogla provesti evaluacija ili provjera primjerenosti postojećih instrumenata. Za pregovore o sporazumu o statusu nije potrebna procjena učinka.

- **Temeljna prava**

U skladu s uvodnom izjavom 88. Uredbe (EU) 2019/1896 Komisija će ocijeniti stanje temeljnih prava relevantno za područja obuhvaćena sporazumom o statusu u Sjevernoj Makedoniji te o tome obavijestiti Europski parlament.

Predviđeni sporazum sadržavat će praktične mjere povezane s poštovanjem temeljnih prava te će se njime osigurati potpuno poštovanje temeljnih prava tijekom aktivnosti koje se organiziraju na temelju tog sporazuma. Sporazumom će se osigurati neovisan i djelotvoran mehanizam za podnošenje pritužbi u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2019/1896 kako bi se pratilo i osiguravalo poštovanje temeljnih prava u svim aktivnostima organiziranim na temelju sporazuma.

- **Zaštita podataka**

S Europskim nadzornikom za zaštitu podataka savjetuje se o odredbama sporazuma o statusu koje se odnose na prijenos podataka u slučaju da se te odredbe znatno razlikuju od predloška sporazuma o statusu.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Sporazum o statusu nema financijske implikacije. Stvarno raspoređivanje timova za granični nadzor na temelju operativnog plana uključivalo bi troškove koji bi se namirili iz proračuna Agencije. Buduće operacije na temelju sporazuma o statusu financirat će se iz vlastitih sredstava Agencije kako je predviđeno godišnjim proračunskim ciklusom Unije.

Doprinos Unije Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu već je dio proračuna Unije kako je propisano u Zaključcima Vijeća uz sporazum o višegodišnjem financijskom okviru.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će osigurati odgovarajuće praćenje provedbe sporazuma o statusu.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 79. stavak 2. točku (c) u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) U okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, u članku 73. stavku 3. Uredbe (EU) 2019/1896¹ poziva se na to da Unija s dotičnom trećom zemljom sklapa sporazum o statusu na temelju članka 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (2) Vijeće je 29. srpnja 2022. ovlastilo Komisiju za otvaranje pregovora s Republikom Sjevernom Makedonijom o sporazumu o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji („Sporazum”).
- (3) Ti su pregovori uspješno zaključeni parafiranjem Sporazuma.
- (4) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ²; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (5) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske³, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Odluka predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Odluci odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.
- (6) Sporazum bi trebalo potpisati u ime Unije, podložno njegovu kasnijem sklapanju. Izjavu priloženu Sporazumu trebalo bi odobriti u ime Unije,

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

² Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

³ Protokol br. 22 o stajalištu Danske, SL C 326, 26.10.2012., str. 299.–303.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Potpisivanje Sporazuma između Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Sjevernoj Makedoniji („Sporazum”) odobrava se u ime Unije, podložno sklapanju tog sporazuma.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Izjava priložena ovoj Odluci odobrava se u ime Unije.

Članak 3.

Glavno tajništvo Vijeća izdaje, za osobu ili osobe koje odredi Komisija, punomoć za potpisivanje Sporazuma, podložno njegovu sklapanju.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*